

باشگاه دانشجویان دانشگاه پیام نور

WWW.PNU-CLUB.COM

کارشناسی و کارشناسی ارشد

حضرت علی(ع): دانش راهبر نیکویی برای ایمان است

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون و سنجش

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

و شه تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۴۰۵-۱۴۱۳

۱- در چه واژه‌ای از بیت زیر «و» به مصوت بلند تبدیل می‌شود؟

”روزها گر رفت گو رو باک نیست / تو بمان ای آنکه چون تو پاک نیست“

۴. گو

۳. رو

۲. روز

۱. تو

۲- در کدام گزینه، از کمیت مصوت بلند قبل از ”ن“ کاسته می‌شود؟

”همان مرحله است این بیابان دور / که گم شد در او لشکر سلم و تور“

۴. همان، این

۳. بیابان

۲. این

۱. همان

۳- کدام گزینه خارج از بحث «ضرورات» است؟

۱. اشباع مصوت‌های کوتاه

CVCC

۴. حذف یا ابقای همزه

کوتاه شدن مصوت‌های بلند

۴- با توجه به بیت زیر، ضرورت اشباع در کدام واژه مشهود است؟

”مهپاره به بام اگر برآید / که فرق کند که ماه یا اوست“

۲. مهپاره

۴. برآید

۱. دومین ”که“ در مصوع دوم

۳. ”که“ در اول مصوع دوم

۵- در تقطیع بیت زیر، مصوت بلند کدام واژه به مصوت کوتاه تبدیل می‌شود؟

”گر از این منزل ویران به سوی خانه روم / دگر آجقا که روم عاقل و فرزانه روم“

۴. سوی

۳. عاقل

۲. ویران

۱. فرزانه

۶-

در تقطیع بیت زیر همزه کدام واژه، به ضرورت حذف شده است؟

”بروید ای حریفان بکشید یار ما را / به من آورید آخر صنم گریز پا را“

۴. گریز پا

۳. آورید

۲. ای

۱. آخر

۷- اعمال اختیار «فاعلاتن» به جای « فعلاتن» در کدام گزینه صحیح است؟

۲. فقط در رکن اول مصوع اول

۱. فقط در رکن اول مصوع دوم

۴. در رکن آخر مصوع دوم

۳. در رکن اول مصوع

۸-

در تقطیع بیت زیر چند بار و در چه رکنی با تسکین مواجه هستیم؟

”بسم الله الرحمن الرحيم / هست کلید در گنج حکیم“

۲. دو بار، رکن اول و سوم

۱. دو بار، رکن اول و دوم

۴. سه بار، رکن اول و دوم و سوم

۳. یک بار، رکن اول

باشگاه دانشجویان دانشگاه پیام نور

WWW.PNU-CLUB.COM

کارشناسی و کارشناسی ارشد

حضرت علی(ع): دانش راهبر نیکویی برای ایمان است

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون و سنجش

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

و شنیده تحصیلی / گد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۲۱۳۰۵۹

۹- "سکته" در شعر چیست؟

۱. آوردن یک هجای کوتاه به جای دو هجای کوتاه در میانه شعر
۲. آوردن دو هجای کوتاه به جای یک هجای بلند در حد فاصل دو رکن
۳. آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه در میانه شعر
۴. آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه در حد فاصل دو رکن

۱۰- در وزن شعر فارسی "هجای آخر" چگونه است؟

۱. همواره کوتاه به حساب می‌آید.
۲. همواره توأمان دارای صوت کوتاه و بلند است.
۳. همواره بلند است.
۴. همواره به ساکن ختم می‌شود.

۱۱- در کدام گزینه شاعر با استفاده از اختیارات شاعری در آخر مصراع یک صامت اضافه آورده است؟

۱. کسی را که عمرش به دو سی رسید / امید از جهانش بباید برد
۲. دریغ آن گل و مشک و خوشاب سی / همان تیغ برنده پارسی
۳. لطیفه ایست نهانی که عشق از آن خیزد / که نام آن نه لب لعل و خط زنگاریست
۴. در باطن من جان من از غیر تو ببرید / محسوس شنیدم من آواز بریدن

۱۲- کاربرد قلب و تسكین بیشتر در چه نوع شعری است؟

۱. رباعی
۲. مثنوی
۳. غزل
۴. قصیده

۱۳- در تقطیع بیتها زیر، تلفظ واژه «ابرو» در چه گزینه‌ای صحیح آمده است؟

"در نماز خم ابروی تو با یاد آمد / حالتی رفت که محراب به فریاد آمد
طرب سرای محبت کنون شود معمور / که طاق ابروی یار منش مهندس شد"

۱. اولی کوتاه دومی بلند
۲. اولی بلند و دومی کوتاه
۳. هر دو بلند
۴. هر دو کوتاه

۱۴- در رباعی زیر (گزینه‌های چهارگانه)، کدام یک از مصراع‌ها در وزن اصلی سروده شده است؟

۱. از شعرم خلقی به هم آمیخته ام
۲. خوب و بدشان به هم در آمیخته ام
۳. خود گوشه گرفته ام تماشا را، آب
۴. در خوابگه مورچگان ریخته ام

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

و شنیدن تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۴۰۵-۰۵-۱۲۱۳

۱۵- وزن کدام گزینه «مفعول مفاعلن مفاعیل فعل» است؟

- ۲. امروز ترا دسترس فردا نیست
- ۴. تا بتوانی طعنه مزن مستان را

۱. گر آمدنم به من بدی نامدمی

۳. گفتم که سرانجامت معلوم شد

۱۶- کدام گزینه "وزن دوری" دارد؟

- ۱. یک نفس ای خواجه دامن کشان / آستی بر همه عالم فشان
- ۲. هر غزل نامه ایست صورت حالی در او / نامه نوشتن چه سود چون نرسد سوی دوست
- ۳. صبا به لطف بگو آن غزال رعنای را / که سر به کوه و بیابان تو داده ای ما را
- ۴. حال دل با تو گفتم هوش است / سخن دل شفتم هوش است

۱۷- اشعار ذوبحرین براساس امکانات کدام گزینه به وجود می آید؟

- ۱. قواعد
- ۲. اختیارات
- ۳. ضرورات
- ۴. وزن دوری

۱۸- وزن ترانه براساس کدام "بحر" است؟

- ۱. هرج
- ۲. رمل
- ۳. رجز
- ۴. سریع

۱۹- در بیتهای زیر که وزن دوری دارند، کدام مصراع دارای «صامت اضافی بر وزن» است؟

"می بی غش است دریاب وقتی خوش است بشتاب / سال دگر که دارد امید نوبهاری
مها تویی سلیمان فراق و غم چو دیوان / چو دور شد سلیمان، نه دست یافت شیطان؟"

- ۱. مصراع دوم بیت اول
- ۲. مصراع اول بیت دوم
- ۳. مصراع اول بیت اول
- ۴. مصراع دوم بیت اول

۲۰- کدام گزینه "هجای مرکب از دو صامت و یک مصوت بین آن ها" است؟

- ۱. ما
- ۲. یک
- ۳. دو
- ۴. نه

۲۱- کوچکترین واحد آوازی زبان چیست؟

- ۱. واک
- ۲. واژه
- ۳. هجا
- ۴. کلمه

۲۲- اگر هجای قافیه CVC (صامت + مصوت کوتاه + صامت) باشد؛ کدام قانون بر آن حاکم است؟

- ۱. آغازی قابل تغییر و CV غیر قابل تغییر است.
- ۲. آغازی قابل تغییر و C غیر قابل تغییر است.
- ۳. آغازی غیر قابل تغییر و CV قابل تغییر است.
- ۴. هر دو جزو هجا قابل تغییر است.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

و شنیده تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۴۰۵-۹۲-۱۳۹۲

۲۳- طرح هجایی "قافیه" در کدام یک از گزینه های زیر با بقیه متفاوت است؟

۱. کنون که در چمن آمد گل از عدم به وجود / بنفسه در قدم او نهاد سر به سجود
۲. خرد باید اندر سر مرد و مغز / نباید مرا چون تو دستار نفر
۳. قتل این خسته به شمشیر تو تقدير نبود / ورنه هیچ از دل بی رحم تو تقصیر نبود
۴. یاد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمده ما شاد نکرد

۲۴- در کدام گزینه "همسانی حرف قید از نظر صدا" رعایت نشده است؟

۱. به حقش که گر دیده بر تیغ و کارد / نهی، حق شکرش نخواهی گزارد
۲. مرا می باید چو طفلان گریست / ز شرم گناهان، نه طفالانه زیست
۳. گفت بشنو گر نباشم جای لطف / سر نهادم پیش از درهای عنف
۴. نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست

۲۵- بر اساس کدام گزینه قافیه بیت زیر درست است؟

"سر و چمان من چرا میل چمن نمی کند / همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند"

۱. اعمال اختیار همسان بودن هجای قافیه
۲. اعمال اختیار قافیه ساختن دو کلمه همسان
۳. اعمال اختیار روی متحرک
۴. اعمال اختیار قافیه موصوله

۲۶- قافیه بیت زیر چه عیبی دارد؟

"صلاح کار کجا و من خراب کجا / ببین تفاوت ره از کجاست تا به کجا"

۱. اکفا
۲. غلو
۳. اقوا
۴. ایطا

۲۷- در کدام گزینه حروف قافیه به ترتیب صحیح آمده است؟

۱. تأسیس، قید، روی، وصل، خروج
۲. تأسیس، دخیل، رdf، روی، وصل
۳. روی، خروج، وصل، مزید، نایره

۲۸- در بیت زیر کدام یک از انواع قافیه بدیعی دیده می شود؟

"دل می رود ز دستم صاحبدلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا"

۱. قافیه معموله
۲. تجنیس
۳. ذوقافیتین
۴. اعنت

۲۹- حرکت حرف روی چه نام دارد؟

۱. رس
۲. مجری
۳. اشباع
۴. حذو

باشگاه دانشجویان دانشگاه پیام نور

WWW.PNU-CLUB.COM

کارشناسی و کارشناسی ارشد

حضرت علی(ع): دانش راهبر نیکویی برای ایمان است

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون و سنجش

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

و شنیده تحصیلی / گد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۴۰۵-۱۴۱۳

۳۰- قافیه مختوم به کدام گزینه با سایر گزینه ها، غلط به حساب می آید؟

۴. یای خطاب

۳. یای نسبت

۲. یای مصدری

۱. یای نکره

